

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | AI i współczesne przekładoznawstwo , PG_00209659                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia rosyjska (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2026 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2028/2029                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                                                                                               |                       |       |
| Semestr studiów                          | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 3.0                                                                                                                                                                                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | egzamin                                                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich -> Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | dr Ewa Konefał                       |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 20.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                   | 20    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 20                                                        |                                      | 2.0                    |                                                                                                                                                                                                                      | 53.0                  | 75    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z miejscem sztucznej inteligencji we współczesnej refleksji przekładoznawczej oraz ukazanie wpływu narzędzi AI na sposób rozumienia przekładu, kompetencji tłumacza, jakości tekstu docelowego, autorstwa i odpowiedzialności zawodowej. Przedmiot służy omówieniu relacji między klasycznymi kategoriami teorii przekładu a nowymi formami automatyzacji i wspomagania procesu tłumaczeniowego, takimi jak przekład maszynowy, neuronowy przekład maszynowy, narzędzia CAT, modele językowe i generatywna AI. Szczególna uwaga zostaje poświęcona analizie pretranslatorskiej, jakości przekładu, postedycji, przekładowi specjalistycznemu oraz etycznym i prawnym aspektom wykorzystania AI w pracy tłumacza i filologa. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Effekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Effekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                              | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                 |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | [FROSL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych, jego specyfikę przedmiotową i metodologiczną, jak również jego powiązania z wybranymi dyscyplinami naukowymi z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Student zna i rozumie miejsce problematyki AI we współczesnym przekładoznawstwie oraz jej związek z językoznawstwem i innymi naukami humanistycznymi i społecznymi, komunikacją międzykulturową, technologią i praktyką zawodową tłumacza.                                       | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                            |
|                                                               | [FROSL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu aparat pojęciowo-terminologiczny stosowany w językoznawstwie, w szczególności mający zastosowanie w badaniach nad językiem rosyjskim.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Student zna i rozumie aparat pojęciowo-terminologiczny stosowany w opisie przekładu, w tym przekład maszynowy, neuronowy przekład maszynowy, generatywna AI, modele językowe, analiza pretranslatorska, postedycja, jakość przekładu.                                            | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                            |
|                                                               | [FROSL3_U04] Potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów w języku rosyjskim, a także przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem metod językoznawczych, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Student potrafi przeprowadzić podstawową analizę pretranslatorską tekstu, rozpoznać jego typ, funkcję, odbiorcę, rejestr, dominantę oraz wybrane problemy terminologiczne, kulturowe i pragmatyczne, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                                                               | [FROSL3_W05] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze osiągnięcia i główne kierunki rozwoju językoznawstwa, w szczególności mające zastosowanie w badaniach nad językiem rosyjskim.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Zna i rozumie najważniejsze kierunki rozwoju współczesnego przekładoznawstwa, w tym związane z automatyzacją, cyfryzacją i zastosowaniem AI w procesie przekładu, a także potrafi odnieść je do klasycznych kategorii teorii przekładu.                                          | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                            |
|                                                               | [FROSL3_W09] Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego oraz etyki, w tym mające zastosowanie w pracy badawczej z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa rusycystycznego oraz w pracy zawodowej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | student zna i rozumie podstawowe problemy etyczne i prawne związane z wykorzystaniem AI w przekładzie, w tym kwestie autorstwa, odpowiedzialności tłumacza, poufności danych, prawa autorskiego oraz transparentności użycia narzędzi cyfrowych.                                 | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                            |
| Treści przedmiotu                                             | Miejsce AI w refleksji przekładoznawczej; różnica między automatyzacją czynności tłumaczeniowych a zmianą sposobu rozumienia przekładu. AI a klasyczne kategorie teorii przekładu: ekwiwalencja, adekwatność, wierność, funkcja przekładu, norma przekładowa, strategia tłumaczeniowa, dominanty tekstowe. Przekład maszynowy, neuronowy przekład maszynowy, modele językowe, generatywna AI; podobieństwa i różnice między MT, NMT, CAT tools i narzędziami opartymi na dużych modelach językowych. Analiza pretranslatorska jako etap poprzedzający właściwy przekład; rozpoznanie typu tekstu, funkcji komunikacyjnej, odbiorcy, rejestru, celu przekładu, dominanty tekstowej, problemów terminologicznych, kulturowych i pragmatycznych. AI, tekst docelowy i problem autorstwa. AI a jakość przekładu: kryteria oceny przekładu, poprawność semantyczna, terminologiczna, stylistyczna, pragmatyczna i kulturowa; płynność tekstu jako źródło pozornej poprawności. Postedycja i redakcja przekładu w perspektywie AI: postedycja jako kategoria współczesnej praktyki tłumaczeniowej; różnica między tłumaczeniem, postedycją, redakcją, korektą, adaptacją i rewingiem; zmiana kompetencji tłumacza. AI w przekładzie specjalistycznym i komunikacji eksperckiej. Etyka wykorzystania AI w przekładzie. |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                   |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                   |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                | Składowa oceny końcowej                                                           |
|                                                               | egzamin pisemny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                            | 100.0%                                                                            |

|                                                                         |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zalecana lista lektur                                                   | Podstawowa lista lektur    | <p>Baker M., Saldanha G. (eds.), Routledge Encyclopedia of Translation Studies. 3rd edition, LondonNew York 2019.</p> <p>Bogucki Ł., AI w tłumaczeniach. Automatyzacja procesu przekładu, Wydawnictwo Helion 2025.</p> <p>Bukowski P., Heydel M. (red.), Współczesne teorie przekładu. Antologia, Kraków 2009.</p> <p>Lewicki R., Zagadnienia lingwistyki przekładu, Lublin 2017.</p> |
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur | Konefał E., Z polskich badań nad przekładem. Niepublikowane rozprawy doktorskie (2011-2024), Między. Oryginałem a Przekładem, 2026, nr 1 (71), s. 11-78.                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                         | Adresy eZasobów            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.